

SPOROČILO ZA JAVNOST

Porast insolventnosti med podjetji v srednji in vzhodni Evropi

- Število insolventnosti med podjetji v Srednji in Vzhodni Evropi (SVE) se je v letu 2021 povečalo in v večini držav skoraj doseglo raven pred pandemijo, po tem, ko je prišlo do upada insolvenčnih postopkov v letu 2020.
- V sedmih državah se je število insolventnosti povečalo (Bolgarija, Češka, Madžarska, Litva, Poljska, Romunija in Slovaška), v petih pa zmanjšalo (Hrvaška, Estonija, Latvija, Srbija in Slovenija).
- Zaradi postopne odprave ukrepov za omilitev posledic covida-19 in posledic rusko-ukrajinske vojne pričakujemo, da se bodo insolventnosti v naslednjih četrletjih še povečevale.

Dunaj, 05. maj 2022 – Gospodarske razmere, podporni ukrepi in zakonske spremembe so v zadnjih dveh letih vplivali na gibanje insolventnosti v regiji Srednje in Vzhodne Evrope (SVE). Pandemija covida-19 je povzročila gospodarski upad, pri čemer se je rast v regiji SVE zmanjšala kar za 4 odstotke. Čeprav se je v času tega krčenja zmanjšalo tudi število insolventnosti v državah SVE, pa je do tega prišlo po zaslugi obsežnih državnih podpornih ukrepov za gospodinjstva in podjetja. "V letu 2021 je regija zabeležila povečano rast (5,5 odstotka), vendar pričakujemo, da se bo ta zagon končal že letos, ko naj bi stopnja rasti znašala 3,2 odstotka," meni Grzegorz Siewiewicz, ekonomist za Srednjo in Vzhodno Evropo v družbi Coface. "Vse države SVE bodo verjetno utrpeli neposredne in posredne posledice rusko-ukrajinske vojne. Rast bo zaradi trgovinskih vezi z Rusijo najšibkejša v baltskih državah."

Konec podpornih ukrepov in še zmeraj težavno okolje povzročata porast insolventnosti

Po tem, ko je število insolventnosti v regiji v letu 2020 upadlo, so se insolvenčni postopki v letu 2021 povečali in skoraj dosegli raven pred pandemijo. Porast je bil pričakovan zaradi namer vlad, da prenehajo z izvajanjem obsežnega nabora podpornih ukrepov. Z BDP tehtano povprečje v regiji, izračunano na podlagi dinamike insolventnosti v državah, je pokazalo kar 34,7-odstotno povečanje v letu 2021 v primerjavi z letom poprej (ko je znašalo +1,5 odstotka brez Poljske, kjer se je skupno število insolventnosti najbolj povzpelo zaradi novih postopkov).

V sedmih državah se je število insolventnosti povečalo (Bolgarija, Češka, Madžarska, Litva, Poljska, Romunija in Slovaška), v petih pa zmanjšalo (Hrvaška, Estonija, Latvija, Srbija in Slovenija). Na Poljskem se je število insolventnosti skoraj podvojilo, kar je v največji meri posledica velikega porasta posebnih postopkov v podporo podjetjem, ki so se zaradi pandemije znašala v likvidnostnih težavah. Kljub takšnemu porastu je stopnja insolventnosti na Poljskem, tj. delež skupnega števila insolvenčnih postopkov v skupnem številu aktivnih podjetij, znašala le 0,06 odstotka, kar pomeni, da je zgolj vsako šesto od 10.000 podjetij na Poljskem izvedlo razpoložljive uradne postopke.

O precej višjih stopnjah insolventnosti poročajo v državah, kjer je uporaba insolvenčnih postopkov bolj priljubljena, na primer na Hrvaškem (+1,61 odstotka) in v Srbiji (+3,31 odstotka).

Insolventnosti v Srednji in Vzhodni Evropi

Total Insolvencies				Dynamics	Insolvency rate*
	2019	2020	2021	2020/2021	2021
Bulgaria	405	488	516	+5.74%	0.12%
Croatia	n.a.	5,445	5,101	-6.32%	1.61%
Czech Republic	1,081	978	1,035	+5.83%	0.20%
Estonia	264	330	268	-18.79%	0.11%
Hungary	5,187	4,053	4,359	+7.55%	0.22%
Latvia	590	388	268	-30.93%	0.18%
Lithuania	1,641	815	817	+0.25%	0.36%
Poland	1,019	1,040	2,054	+97.50%	0.06%
Romania	6,384	5,564	6 113	+9.87%	1.16%
Serbia	6,446	6,096	4,445	-27.08%	3.31%
Slovakia	445	330	388	+17.58%	0.14%
Slovenia	1,294	1,125	679	-39.64%	0.33%
CEE (GDP weighted average)				+34.7%	0.44%

Source: Coface

* Share of insolvencies in the total number of active companies

Svetovne gospodarske razmere v zadnjih dveh letih so podjetja v regiji SVE pahnila v zahtevno poslovno okolje. Gospodarsko okrevanje, ki se je začelo sredi leta 2020, je bilo hitrejše od pričakovanj in je sprožilo veliko povečanje povpraševanja, zlasti v proizvodnem sektorju. Cene energentov, prevoza ter različnih kovin in drugih surovin, ki se uporabljajo v proizvodnih procesih, so strmo narasle. V nekaterih primerih je njihovo pomanjkanje vodilo v omejitve proizvodnje. Najočitnejši primer so polprevodniki: zaradi njihovega pomanjkanja so različni avtomobilski proizvajalci zmanjšali število delovnih izmen in začasno zapirali proizvodne obrate. Zaradi višjih stroškov energentov in goriv ob hkratnem povečanju vhodnih cen v proizvodnji se je zmanjšala tudi dobičkonosnost podjetij. Tovrstna svetovna gibanja so vplivala tudi na podjetja v SVE, ker so se ta morala spopasti z različnimi težavami v dobavni verigi in ker imajo pomembne trgovinske vezi z Zahodno Evropo.

Iz krize v krizo

Ob še zmeraj prisotni pandemiji koronavirusa je gospodarstva in podjetja prizadel še en izziv: obsežna ruska invazija na Ukrajino, ki je nemudoma prispevala k strmemu dvigu cen energentov, saj Evropa še naprej ostaja odvisna od uvoza nafte, zemeljskega plina in premoga iz Rusije. Poleg tega sta obe državi, tako Rusija kot Ukrajina, pomembni proizvajalki in izvoznici kmetijskih proizvodov. Na agroživilski sektor vplivajo cene gnojil, ki so prav tako poskočile, regija SVE pa je odvisna ravno od uvoza gnojil iz Rusije in Belorusije. Nadalje so višje svetovne cene in pomanjkanje kovin kot posledica vojne še zaostrele motnje v dobavni verigi. Vsi ti dejavniki so vodili v nadaljnje povečanje cen energentov in vhodnih surovin za podjetja, vključno s tistimi v SVE. Vir zaskrbljenosti v zvezi z bazo kupcev je tudi zmanjšanje kupne moči gospodinjev. Gospodarstva v SVE se soočajo s pospešenim naraščanjem inflacije, večinoma zaradi dviga cen energentov, pa tudi zaradi vse višjih cen hrane.

Rusija ostaja pomembna trgovinska destinacija za regijo SVE, zlasti za baltske države. Tako je izvoz v Rusijo in uvoz iz nje v letu 2021 skupno znašal 15,1 odstotka litvanskega BDP. Ruska invazija na Ukrajino je sprožila tudi hudo humanitarno krizo s precejšnjimi gospodarskimi posledicami. Čeprav se pričakuje, da bodo vse države SVE v letu 2022 zabeležile nižje

stopnje rasti kot pred vojno, pa bi lahko pritok ukrajinskih beguncev vsaj kratkoročno prispeval k rasti v regiji.

"Glede na te izzive pričakujemo, da se bodo primeri insolventnosti podjetij povečevali tudi v naslednjih četrletjih", pojasnjuje Jarosław Jaworski, regionalni CEO za Coface Srednja in Vzhodna Evropa. "Posledice rusko-ukrajinske vojne bodo ta porast še pospešile, zlasti ker je malo verjetno, da bi se v regiji izvajali podporni programi za podjetja v tako velikem obsegu, kot smo mu bili priča med zaprtjem gospodarstev zaradi pandemije koronavirusa."

KONTAKT ZA MEDIJE

ODNOSI Z MEDIJI COFACE

Verena Schwarz: +43 1 515 54-540 – verena.schwarz@coface.com

Corentin Henry: +33 (0)1 49 02 23 94 – Corentin.henry@coface.com

COFACE: FOR TRADE

Coface je z več kot 75 leti izkušenj in največjo mednarodno poslovno mrežo vodilni ponudnik zavarovanj terjatev in povezanih specializiranih storitev, kot so faktoring terjatev, zavarovanje enkratnih poslov, garancije in poslovne informacije. Cofaceovi strokovnjaki kot poznavalci svetovnega gospodarstva podpirajo okrog 50.000 strank v 100 državah pri gradnji uspešnih, rastočih in dinamičnih podjetij, ki lahko zahvaljujoč Cofaceovim vpogledom in svetovalnim storitvam sprejemajo dobro informirane odločitve. Skupina Coface podjetjem nudi rešitve, ki krepijo njihovo prodajno sposobnost, saj jim zagotavlja zanesljive informacije o njihovih poslovnih partnerjih in jih varuje pred tveganji neplačil pri domači in izvozni prodaji. Coface je imel v letu 2021 okrog 4.538 zaposlenih in ustvaril promet v višini 1,45 milijarde EUR.